

19 MAART 2017 – DERDE ZONDAG IN DE VEERTIGDAGENTIJD

EERSTE LEZING

EXODUS 17, 3-7

In die dagen leden de Israëlieten tijdens de woestijntocht hevige dorst. Zij bleven tegen Mozes morren en zeiden: „Waarom hebt gij ons weggevoerd uit Egypte, als wij toch met kinderen en vee van dorst moeten sterven?” Mozes klaagde zijn nood bij de Heer: „Wat moet ik toch met dit volk? Ze staan op het punt mij te stenigen.”

De Heer gaf Mozes ten antwoord: „Ga met enkelen van Israëls oudsten voor het volk uit, neem in uw hand de staf waarmee ge de Nijl geslagen hebt en begeef u op weg. Ik zal ginds, voor uw ogen, op een rots staan, op de Horeb. Sla op die rots: er zal water uitstromen, zodat de mensen kunnen drinken.”

Mozes deed dat in het bijzijn van Israëls oudsten. Hij noemde de plaats Massa en Meriba vanwege de verwijten der Israëlieten en omdat zij de Heer hadden uitgedaagd door zich af te vragen: „Is de Heer nu bij ons of niet?”

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE ROMEINEN 5, 1-2.5-8

Broeders en zusters,

Gerechtigd door het geloof, leven wij in vrede met God door Jezus Christus onze Heer. Hij is het, die ons door het geloof de toegang heeft ontsloten tot die genade waarin wij staan; door Hem ook mogen wij ons beroemen op onze hoop op de heerlijkheid Gods.

En die hoop wordt niet teleurgesteld, want Gods liefde is in ons hart uitgestort door de heilige Geest die ons werd geschonken. Christus is immers voor goddelozen gestorven op de gestelde tijd, toen wij zelf nog geheel hulpeloos waren. Men zal niet licht iemand vinden die zijn leven geeft voor een rechtvaardige, al zou misschien iemand in een bepaald geval dit van zich kunnen verkrijgen. God echter bewijst zijn liefde voor ons juist hierdoor, dat Christus voor ons is gestorven, toen wij nog zondaars waren.

EVANGELIE

JOHANNES 4, 5-42 (KORTE VERSIE)

In die tijd kwam Jezus in een stad van Samaria, Sichar genaamd, dichtbij het stuk grond dat Jakob aan zijn zoon Jozef had gegeven. Daar bevond zich de bron van Jakob en vermoeid van de tocht, ging Jezus zo maar bij deze bron zitten. Het was rond het middaguur. Toen een vrouw uit Samaria water kwam putten, zei Jezus tot haar: „Geef Mij te drinken.” De leerlingen waren namelijk naar de stad gegaan om levensmiddelen te kopen.

De Samaritaanse zei tot Hem: „Hoe kunt Gij als Jood nu te drinken vragen aan mij, een Samaritaanse?” Joden namelijk onderhouden geen betrekkingen met de Samaritanen.

Jezus gaf ten antwoord: „Als ge enig begrip hadt van de gave Gods en als ge wist wie het is, die u zegt: ‘Geef Mij te drinken’, zoudt ge het aan Hem hebben gevraagd en Hij zou u levend water hebben gegeven.”

Daarop zei de vrouw tot Hem: „Heer, Ge hebt niet eens een emmer en de put is diep: waar haalt Ge dan dat levende water vandaan? Zijt Ge soms groter dan onze vader Jakob die ons de put gaf en er met zijn zonen en zijn vee uit dronk?”

Jezus antwoordde haar: „Iedereen die van dit water drinkt, krijgt weer dorst, maar wie van het water drinkt dat Ik hem zal geven, krijgt in eeuwigheid geen dorst meer; integendeel, het water dat Ik hem zal geven, zal in hem een waterbron worden, opborrelend tot eeuwig leven.”

Hierop zei de vrouw tot Hem: „Heer, geef mij van dat water, zodat ik geen dorst meer krijg en hier niet meer moet komen om te putten. Ik zie dat Gij een profeet zijt. Onze vaders aanbaden op die berg daar, en gij, joden, zegt dat in Jeruzalem de plaats is waar men aanbidden moet.” „Geloof Mij, vrouw,” zei Jezus haar, „er komt een uur dat gij noch op die berg noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. Gij aanbidt wat gij niet kent; wij aanbidden wat wij kennen, omdat het heil uit de Joden komt. Maar er zal een uur komen, ja het is er al, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid. De Vader toch zoekt mensen die Hem zo aanbidden. God is geest, en wie Hem aanbidden, moeten Hem in geest en waarheid aanbidden.”

De vrouw zei Hem: „Ik weet dat de Messias – dat wil zeggen: de Gezalvde – komt, en wanneer Die komt, zal Hij ons alles verkondigen.”

Jezus zei tot haar: „Dat ben Ik, die met u spreek.”

Vele Samaritanen uit de stad geloofden in Hem. Toen dus de Samaritanen bij Hem gekomen waren, verzochten zij Hem bij hen te blijven. Hij bleef er dan ook twee dagen en door zijn woord kwamen er nog veel meer tot het geloof. Tot de vrouw zeiden ze: „Niet langer geloven wij om wat gij gezegd hebt, want wij hebben Hem zelf gehoord en wij weten, dat deze werkelijk de redder van de wereld is.”

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN A-JAAR

— Luc DEVISSCHER —

Tournée générale

EVANGELIE • „Geen water, geen seks!” Met die slogan voerden vrouwen in 2001 in een Turks dorp actie. De waterleiding deed al maanden geen dienst meer en de vrouwen waren het zat elke dag kilometers te lopen om water te halen. Zolang de kranen niet liepen, weigerden ze nog langer dienst in de echtelijke sponde. Het voorval werd in 2011 bron van inspiratie voor de film *La source des femmes* van regisseur Radu Mihailianu. Water en seks. Twee noodzakelijke levensingrediënten voor de menselijke soort. Het was niet anders in Jezus' tijd.

Met zijn leerlingen is Jezus onderweg van Judea naar Galilea. Ze waren in Jeruzalem voor het paasfeest en hadden zich vervolgens een tijd opgehouden in Judea om er te dopen, zoals ook Johannes de Doper dat deed (zie Johannes 3, 22-30). Nu keert Jezus terug naar huis en moet daarvoor door Samaria. Hij komt aan in Sichar. Daar is de bron van Jakob. Het is middag. De leerlingen doen inkopen in de stad. Jezus is moe en heeft dorst. Hij wil zich laven aan de bron van de voorvaders. Het waterpeil is echter veel te laag en Hij heeft geen emmer. Gelukkig komt er net een vrouw water putten. Ze is uit de stad en dus een Samaritaanse. Jezus heeft geen keuze. Om zijn dorst te lessen, moet Hij een beroep doen op haar diensten. De vrouw houdt Hem op afstand. Ze vindt het verdacht. Joden houden er doorgaans geen betrekkingen op na met Samaritanen. Jezus verdedigt zijn dorst. Hij is niet zomaar een Jood. Als de vrouw wist wie Hij was, zou zij Hem om water vragen. Hij zou het haar gegeven hebben, levend water nog wel. Het gesprek tussen Jezus en de vrouw is er een van ironie en misverstand, typisch voor de evangelist Johannes.

Jezus stelt zich op als de waterleverancier van het hemelse hof. Hij put zijn water uit een eeuwige bron die die van Jakob ver overtreft. Wie daaruit drinkt, wordt zelf bron van dat water, voor altijd. Daar heeft de vrouw wel oren naar. Met dat levenselixir binnen bereik, hoeft ze nooit meer naar deze put. Plotseling tapt Jezus uit een ander vaatje. Hij wil dat de vrouw haar man erbij roept. Waarom? Jezus weet – Hij hoeft daarvoor geen profeet te zijn – dat de dorst van die vrouw meer naar mannen uitgaat dan naar water. Waarom zou ze anders helemaal alleen water komen putten, zonder de andere vrouwen uit de stad? Haar huidige vriend is minstens de vijfde in rij. Touché. Dat heeft Jezus raak gezegd. Handig verandert de vrouw van onderwerp. Als deze waterman misschien toch een profeet is, wil ze weten waar volgens Hem de plek bij uitstek ligt om te bidden, in Jeruzalem of hier, op de berg waar ooit de tempel van de Samaritanen stond? Voor Jezus doet de plaats er niet toe. Als het gebed maar gebeurt in geest en waarheid. Naar zulke bidders is de Vader op zoek.

De vrouw wil niet onderdoen voor Jezus. Ze geeft aan dat ze wel weet dat de Messias komt, die dat alles zal aankondigen. Nu valt het doek. „Dat ben Ik”, zegt Jezus. Op dat moment duiken de leerlingen op. Het gesprek stopt. De vrouw verdwijnt ijlings naar de stad. Haar kruik laat ze achter. Aan wie het wil horen, vertelt ze honderduit over de nieuwe man in haar leven. Zoals Hij haar doorgrondt, moet Hij wel haar Messias zijn. Intussen, bij de waterput. De leerlingen dringen bij Jezus aan iets te eten. Over de vrouw wordt met geen woord gerept. Jezus heeft echter geen honger. Voor de tweede maal ontwikkelt zich een gesprek in ironie en misverstand, nu over vast voedsel. Door de wil van de Vader te doen, heeft Hij al gegeten.

Door de ontmoeting met Jezus komt de stad Sichar tot geloof. Van Samaritanen wordt gezegd dat ze altijd in het wit gekleed liepen. „De velden staan wit,” zegt Jezus tot de leerlingen, „rijp voor de oogst.” De Samaritanen vormen een ongebruikelijk vroege oogst, nog vóór het Pasen van de Messias aanbreekt. Zo moeten ook de leerlingen vruchten van eeuwig leven zien te verzamelen, nog vóór de definitieve oogst. De Samaritaanse vrouw geldt als voorbeeld. Zij was het die voor haar stad een ontmoeting met de Messias arrangeerde. Wie doet dat in onze stad?

LEZINGEN • „Geef ons heden ons dagelijks water”, morren de Israëlieten tegen Mozes. De stenen liggen klaar om hem te overtuigen. Op zijn beurt mort Mozes tegen de Heer: „Hoe moet ik verder met dit volk?” De Heer is bij Mozes. Met een goddelijke staf raakt Mozes de juiste steen aan. Touché. Het woestijnvolk wordt voorzien van water.

De Romeinen mogen hopen op de heerlijkheid van God, schrijft hen Paulus. Die hoop zal niet teleurgesteld worden, want een waterval van Gods liefde werd uitgestort in onze harten. Hoe dan? Door de kruisdood van Christus kreeg de heilige Geest er de vrije loop. Hij schenkt ons volop zijn gestrijke water.

- Opgepast, het evangeliecommentaar is gebaseerd op de lange versie van Johannes 4, 5-42.
- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.rkbijbel.nl

LEZINGEN DOOR DE WEEK | Maandag 20 maart (Heilige Jozef) Tweede Boek Samuël 7, 4-5a.12-14a.16 – Brief aan de Romeinen 4, 13.16-18.22 – Matteüs 1, 16.18-21.24a of Lucas 2, 41-51a • Dinsdag 21 maart: Daniël 3, 25.34-43 en Matteüs 18, 21-35 • Woensdag 22 maart: Deuteronomium 4, 1.5-9 en Matteüs 5, 17-19 • Donderdag 23 maart: Jeremia 7, 23-28 en Lucas 11, 14-23 • Vrijdag 24 maart: Hosea 14, 2-10 en Marcus 12, 28b-34 • Zaterdag 25 maart

(Aankondiging van de Heer • Maria Boodschap) Jesaja 7, 10-14 – Brief aan de Hebreëen 10, 4-10 – Lucas 1, 26-38 • Zondag 26 maart (Vierde zondag in de veertigdagentijd) Eerste Boek Samuël 16, 1b.6-7.10-13a – Brief aan de Efesiërs 5, 8-14 – Johannes 9, 1-41. EUCHARISTIE OP RADIO | 19 maart, 10 uur, VRT Radio 1: vanuit de Sint-Catharinaparochie in Hasselt.

EUCHARISTIE OP TV | 19 maart, 10 uur, VRT één: vanuit de Heilig Kruiskerk (kartuizers) in Lier. Het koor wordt gevormd door leden van de parochiale koren Lier-Centrum en Noord/Oost en van de Koninklijke Zangvereniging Adagio. Dirigent is Marc Boonen. Organisten zijn Christian Van Looy en Johan Van den Broek.